

PRAMENY A NORMY FINANČNÍHO PRÁVA

Dana Šramková

(zpracováno s využitím podkladů dr. Mrkývky)

Prameny

○ Materiální

- Odkud se právo vzalo?
- Proč došlo k regulaci finančně právní normou?
- - existence společenské potřeby
- - tedy fungující ekonomický a peněžní systém
- - nikoliv samotná existence finančního práva 😊

- Např. zajištění příjmů veřejného fondu
- Např. zajištění fungujícího bezhotov. plateb. Styku

- Vliv právní kultury, tradice, harmonizace, ...

○ Formální

- Viz dále

Zásady tvorby finančního práva

- Respektování ekonomických pravidel zvoleného modelu hospodářství
- Předvídání následků FP regulace (krátkodobých i dlouhodobých)
- Zohlednění regulace příbuzných úseků
- Omezení vlivu výkyvů v hodnotě peněz na stabilitu norem FP
- Plynulost změn výše fin. dávek

Zásady tvorby finančního práva - další

- Ochrana zájmů většiny před menšinovým zájmovým lobby
- Respektování jednotné FP terminologie
- Zohlednění úrovně práv. a ekon. vědomí adresátů FP norem
- Respektování mezin. závazků ČR
- Respektování postavení norem komunitárního práva

(dle B. Breziński, 1986)

Ústavní pořádek

- Např.:
  - **Státní rozpočet** (+ zvl. zp. schvalování – jen PS PČR, nelze zákonné opatření Senátu, čl. 33)
  - **Česká národní banka** (čl. 98 Ústavy)
  - **Nejvyšší kontrolní úřad** (čl. 97 Ústavy)
  - **Ekonomický základ územní samosprávy** (čl. 101/3 Ústavy)
- Čl. 11 odst. 5 LZPS:
  - **„Daně a poplatky lze ukládat jen na základě zákona“** (nullum tributum sine lege)

Zákony

- Kodifikace subsystémů finančního práva
- Kategorie „daňové zákony“
- Zákon o státním rozpočtu (vs. Rozpočtová pravidla)

Obecně závazné vyhlášky ÚSC

○ Např.:

- Místní poplatky (zda a v jaké výši obec zavede, v mezích dle zákona o místních poplatcích)
- Daň z nemovitostí (koeficienty)

Sekundární NSA

- Dříve NV – celní sazebník (dnes v rámci komunit. práva + vlastní sazebník v el. podobě)
- **Vyhlášky MF**
- **Vyhlášky ČNB**
  - Např. emisní vyhlášky
  - Nezaměňovat s opatřeními ČNB ve Věstníku ČNB

Mezináro, Evropa ...

- Smlouvy o zamezení dvojího zdanění
- Smlouvy o spolupráci při správě daní a vymáhání pohledávek
- Smlouvy o podpoře a ochraně investic
- Smlouvy v oblasti měny a platebního styku
- ES/EU: DPH, spotřební daně, **clo** ...

Nenormativní akty heteronomní povahy

- Pokyny MF (D, DS)

Pokyn není obecně závazný právní předpis!

Pokyn není legální interpretací!

- **Metodika**
- **Instrukce**
- **Problém závaznosti i pro fin.správu**

Finančněprávní předpis

- Základní pojmy
- Adresáti
- Vlastní regulace
- Proces
- Sankce
- Přechodná ustanovení
- Derogační klauzule
- účinnost

Finančněprávní norma - struktura

- Antecedent
- Konsekvent
- ..... Taxa

-
-
- Děkuji za pozornost!